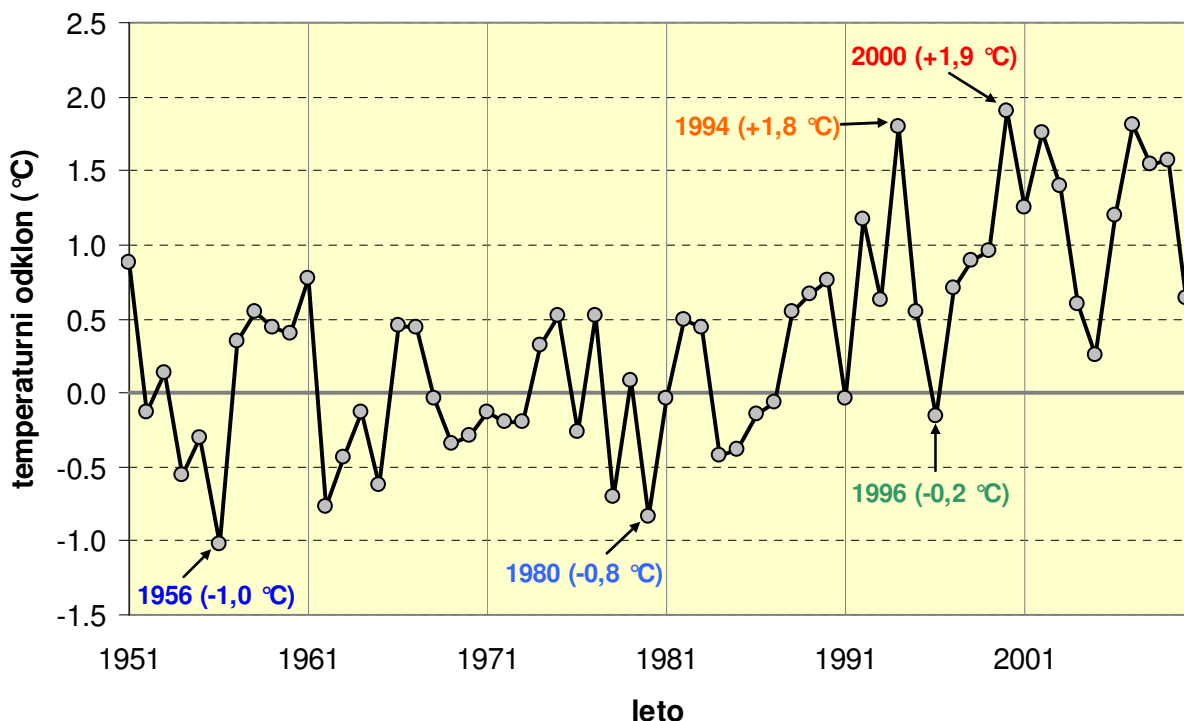

Temperaturne razmere v Sloveniji v obdobju 1951–2010

Prve ohranjene meteorološke meritve in opazovanja na območju današnje Slovenije segajo v leto 1850. Takrat so pričeli z meritvami na glavni meteorološki postaji v Ljubljani. V naslednjih desetletjih se je število postaj postopno povečevalo, leta 1895 pa je prišlo do skokovitega povečanja. Do konca 2. svetovne vojne smo razpolagali z mrežo, ki je bila po gostoti primerljiva z današnjo. Na žalost merilni standardi kot jih poznamo danes še niso bili v veljavi. Zlasti meritve temperature zraka so potekale na različnih mestih (npr. na okenskih policah, na severni steni zgradbe ipd.), različnih višinah nad tlemi in v različnih zaklonih, zato tovrstne meritve brez upoštevanja naštetih pogojev niso primerljive z današnjimi. Kmalu po ustanovitvi Hidrometeorološkega zavoda Slovenije l. 1947 in Svetovne meteorološke organizacije l. 1950 so na uradnih meteoroloških postajah v veljavo stopili mednarodni standardi, ki jasno določajo metodologijo meteoroloških meritev in opazovanj.

Na podlagi meritev v sorazmerno gosti mreži postaj je možno za zadnjih 60 let dobro oceniti gibanje temperature zraka na višini dveh metrov nad tlemi na območju Slovenije. Nihanje temperature v različni časovni skali, od urne do nekajletne, je sicer v različnih krajih in podnebnih območjih nekoliko različno, splošni trend segrevanja v zadnjih 60 letih pa smo beležili na vseh meteoroloških postajah z dolgim in kakovostnim nizom meritev. S pomočjo izbora 10 postaj (Kredarica, Rateče, Postojna, Sevnica, Šmartno pri Slovenj Gradcu, Celje, Novo mesto, Murska Sobota, Bilje, Letališče Portorož), ki so geografsko dokaj enakomerno razporejene, je mogoče zelo dobro oceniti povprečne razmere na ozemlju Slovenije v obdobju 1951–2010 (slika). Povprečna nadmorska višina izbranih postaj skoraj popolnoma ustreza povprečni nadmorski višini Slovenije, nobena od postaj pa ne izkazuje izrazitega trenda zaradi mestnega toplotnega otoka. V izbranem referenčnem obdobju 1961–1990 je povprečna temperatura v Sloveniji na podlagi meritev omenjenih postaj znašala 8,2 °C.

Poleg povprečnih razmer smo pripravili tudi pregled nekaterih ekstremnih dogodkov (preglednica).

Slika. Letni odklon v povprečni temperaturi zraka dva metra nad tlemi na območju Slovenije glede na referenčno obdobje 1961–1990. V obdobju 1951–2010 je bilo najtoplejše leto 2000 in najhladnejše 1956; razlika med obema ekstremoma znaša 2,9 °C. Pretekli dve desetletji sta bili v povprečju bistveno toplejši od predhodnega obdobja (1951–1990).

Preglednica. Nekateri dnevni ekstremi v Sloveniji po desetletjih v obdobju 1951–2010. Dnevni temperaturni ekstremi (°C) se nanašajo na obdobju od 21. ure prejšnjega do 21. ure navedenega dne po zimskem času. Dnevna višina padavin (mm) se meri ob 7. uri zjutraj. V nekaterih primerih je bil ista rekordna vrednost dosežena večkrat ali na različnih postajah.

obdobje	vrsta dnevnega ekstrema	vrednost	datum	postaja
1951–1960	najvišja maksimalna temperatura	39,6	6. 7. 1957	Solkan
	najnižja maksimalna temperatura	–23,8	14. 2. 1956	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	26,4	1. 7. 1957	Solkan
	najnižja minimalna temperatura	–34,5	15. 2. 1956 16. 2. 1956	Babno Polje
	največja višina padavin	358	22. 6. 1958	Livek
1961–1970	najvišja maksimalna temperatura	37,3	11. 7. 1968	Turški Vrh pri Zavrču
	najnižja maksimalna temperatura	–24,4	22. 1. 1963	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	25,6	30. 6. 1968 10. 7. 1968	Solkan
	najnižja minimalna temperatura	–34,5	13. 1. 1968	Babno Polje
	največja višina padavin	363	14. 11. 1969	Bovec
1971–1980	najvišja maksimalna temperatura	36,5	7. 8. 1971	Ambrus
			7. 8. 1971	Ljubljana Bežigrad
	najnižja maksimalna temperatura	–23,9	5. 3. 1971	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	25,9	12. 7. 1971	Solkan
	najnižja minimalna temperatura	–30,4	12. 3. 1976	Babno Polje
največja višina padavin	336	9. 10. 1980	Lepena	
1981–1990	najvišja maksimalna temperatura	37,7	27. 7. 1983	Stara Fužina
	najnižja maksimalna temperatura	–25	6. 1. 1985	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	25,4	28. 7. 1983	Portorož Beli Križ
	najnižja minimalna temperatura	–33	8. 1. 1985	Babno Polje
	največja višina padavin	353	5. 8. 1987	Plužna
1991–2000	najvišja maksimalna temperatura	38,2	20. 8. 2000	Jeruzalem
			19. 8. 2000	Metlika
	najnižja maksimalna temperatura	–21,9	6. 2. 1991	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	26,2	11. 8. 1994	Letališče Portorož
	najnižja minimalna temperatura	–26,3	27. 12. 1996	Kredarica
največja višina padavin	355	7. 11. 1997	Žaga	
2001–2010	najvišja maksimalna temperatura	40,5	13. 8. 2003	Metlika
	najnižja maksimalna temperatura	–19,7	14. 12. 2010	Kredarica
	najvišja minimalna temperatura	26,8	11. 6. 2003	Turški Vrh pri Zavrču
	najnižja minimalna temperatura	–30,6	24. 1. 2004	Babno Polje
	največja višina padavin	323	18. 9. 2010	Otlica

Pripravil: Urad za meteorologijo, Oddelek za klimatologijo
Datum: 2. februar 2011